

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 22

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 2 d. birželio (June), 1927 metai.

KAINA 5 CENTAI

Vol. XIII

LIETUVA PERSVENTĖ GEGUZĖS PENKIOLIKTA, 1927 METAIS.

Draugija pagražint Lietuvai susirinko. Sovietų lakunai pabėgo. Klaipėdos mokykla mokina aust. Pinedo laimingai pasiekė Azores salas. Lindbergas aplankė Angliją ir Belgiją savu orlaiviu. Sovietų atstovybę iš Anglijos išvarė. Rinkimai Lenkijoje. Mussolini turi darbo dar 15 metų. Anglai siūnčia karlaivius į Egiptą.

GEGUZĖS 15 DIENA KAUNE

Nuo pat ryto giedri, saulėta diena, —lyg rodosi gamta tą didžią lietuvių tautos šventę jaučia ir laimina. Visas miestas gausingai puošiasi vėliavomis, žaliuynais. Mieste visi eina pilni lyg ko nepaprasta ypatinga. Pilnos gatvės žmonių. Vieni į šen kiti į ten eina. Vėžikai, automobiliai tik siuva, užia. Iš tikro nuotaika nepaprasta, maloni, jauki ir iškilminga. Visos bažnyčios pilnutėlės žmonių, kurie dėkoja Dievui, padėjusiam sulaukt devynerių metų nepriklausomybės paskelbimo šventės.

Ši šventė, nors maloni, tačiau atsiminus lietuvių tautos vargus, erkėčių kelią, kuriuo prie nepriklausomybės tautaėjo, tuos didvyrius skynusius kelią į laisvę ir laimę, graudu. Graudu, kad tos sunkios gyvenimo aplinkybės buvo nepalankiausios, o tačiau tie mūsų tautos vadai žengė tvirtiausiais žingsniais pirmyn ir vedė paskui save tautą, kurios tautinė sąmonė buvo letarge. Tačiau vadai nuėjus tautos dvasia, iškėlė karžiogišką praeitį ir lietuviai suprato, kuo buvo, pasijuto kuo turi būti ir to siekė.

10 val. 30 m. Bazilikoje laikė iškilmingas pamaldas arkivyskupas metropolitas Skvireckas, dalyvaudant Respublikos Prezidentui, Vyriausybei, diplomatiniam korpusui, kariuomenės vadovybei, visuomenės ir mokslo veikėjams.

Nuo 11 val. per miestą traukė burių buriariai organizacijų, mokyklų su vėliavomis. 1½ val. minių minios buvo suplaukė žmonių ir "Aušros" aikštę Žaliame kalne. Čia pat jau stovi išrikiuota kariuomenė.

1 val. krašto apsaugos ministerio pulk. Merkio ir savo adjutanto lydimas atvažiuoja karietoje Respublikos Prezidentas. Kariuomenės vadui gen. Žukauskui atraportavus, R. Prezidentas apvažiuoja visas kariuomenės dalis sveikindamas ir sustoja vidury aikštės kur per megafoną kalba į kariuomenę ir visą lietuvių tautą. Po to universiteto rektorius lydimas viso miško arti 100 plėvėsuojančių vėliavų, eina į priekį, sveikina R. Prezidentą visuomenės vardu.

Kariuomenės paradas

Paradą veda kariuomenės vadas gen. Žukauskas. Praeina kariūnai, pėstininkų dalys, rieda patrankos, žingsniu ir šuoliais prajoja kavalerija. Pražygiuoja ir šaulių burys, ugniagesiai, skautai. Viršuje skraido dvi aeroplanų eskadrilės.

Iš čia visos organizacijos ir palaidi žmonių buriariai traukia į Karo Muziejų, kur jau stovi išsirikiavusios kariuomenės visų ginklų rušių dalys. Bet į muziejiaus sodelį betilpo tik vėliavos ir jų palydovai, o žmonių buriariai toli buvo nusidriekę Duonelaičio gatve.

3 val. atvyko R. Prezidentas. Pasišveikino su kariuomene ir invalidais. Sudėti prie paminklo vainikai žuvusiems del Lietuvos laisvės, mintimis sekami nuotaikingi garsai maldos už mirusius ir šaulių choro "Requiem." Čia pat kan. Tumas pašventina atidaromus nesenų amžių milžinams Daukantui ir Kudirkai paminklus ir taria žodį apie pirmąjį prof. M. Biržišką, antrojo šūkiniu "Labora — Dirb" pats Tumas-Vaižgantas ragina mūsų žmones dirbt ir dirbt atmetus į šalį visa tai, kas skiria lietuvių nuo lietuvių, žmogų nuo žmogaus.

Čia iškilmės ir baigėsi. Vakarė — kinematografuose, teatruose vaidinimai. Gaila tik, kad Valstybės Teatre del kai kurių nenugalimų staigių kliūčių negalėjo eiti "Bohemos" Premjera. Miestas iliuminuotas, vienoje švietose. Naujas siurprizas — pažvelgę į Vytauto kalną, į radio stoties stulpus, tenai spindi jie nuo pat žemės iki viršaus, atrodo tik du švietos stulpai. Vytauto kalne buvo leidžiamos rakietos. Iškilmės praėjo jaukiai, aiškiai jautėsi didžios šventės nuotaika. ("Lietuva")

PABĖGO SSRS LAKUNAI

Maskvos spaudos žiniomis, dingo du SSRS lakunai, balandžio 30 d. iš Kiucevo stoties išlėkė aerostatu. SSRS aviacijos draugija paskyrė 500 rublių dovanų, kas suteiks apie aerostatą kokių nors žinių. E.

DIDELIS ŽINGSNIS ATGAL

Berlinas, Vok., geg. 29. — Anglų Sovietų nutraukimas ryšių, kokie buvo padaryta,

Geltųjų "taxi" ofisai suksėjioduoti New Yorke

pastumėjo visą pasaulį atgal prie neramumo, taip mano vokiečiai. Francija nemano nutraukt ryšių su sovietais. Amerikos atstovai Genevos konferencijoje mėgina pagerint savo ryšius su sovietais. Daugelis Anglijos žmonių neužganėdinti, kad valdžia nutraukė ryšius su Rusija, kas nekiek nepaerins Anglijos žmonių gyvenimo.

KINIJOS SOSTAPILIS PEKINAS REVOLIUCIJOS PAVOJUJE

Pekinas, Kinijoje, geg. 31. — Žinios praneša, kad Pekiną, kinų sostapilį užima kinų revoliucionieriai. Šiaurės vadai apleidžia miestą, svetimų šalių Ambasadas kraustosi į saugesnes vietas. Šiaurės kinų generolai atitraukia savo visas iegas netik nuo Pekino, bet ir nuo viso fronto iš priežasties nepasisekimo ties Honan.

NELAIMĖS NEAPSIS-TOJA

Louisville, Ky., geg. 31. — Pereitą sekmadienį čia plyšo debesis, nuo kurio 19 gyvasių nukentėjo. Nelaimės viena po kitai naikina tą dalį Suv. Valstijų, kurią ši vasarą ištiko potvinis.

LIETUVOJ MOKINA AUST

Prie Palangos Vidurinės Mokyklos ėmė veikt audimo skyrius, į kurį priimami abiejų lyčių mokiniai nuo 15 metų amžiaus.

Audžiama pagerintomis staklėmis nuo 2 iki 32 nyčių. Audimo skyriuje mokina: audinių raštų pašyba, dinimas ir mažinimas audinių, spalvų derinimas, meiškas (dailus) audimas, pliuše ir paprastos medžia-

gos audiniuose įvairių gamtos reginių ir gyvulių bei žmonių figūrų.

Suždominti asmenys gali kreiptis į Palangos Vidurinės Mokyklos direktorių.

KANADIETIS LĖKS PER ATLANTIKĄ

Ottawa, geg. 31. — Kapitonas Janney rengiasi lėkt per Atlantiką iš Ottavos į Angliją — Londoną. Jis iškeliaut žada birželio 30 dieną. Kapitonas Janney suriša savo kelionę su Kanados jubiliejumi, kuris šiuose metuose pripuola švest.

LINDBERGA GRĮŽTA AMERIKON

London, Angl., geg. 30. — Kapitonas Charles A. Lindbergh baigia svečiuotis Anglijoje. Jei bus galima, jis mano ketvirtadienį sėst ant laivo George Washington, grįžt Amerikon. Jam bus sunku ištrukt, nes visokios iškilmės surengtos jo garbei, kurios užims visą jo laiką iki išplaukimo. Vėlesnėm žiniom pranešta, kad Lindbergas grįž S. V. karo laivu "Memphis."

SOVIETŲ ATSTOVYBĖ IŠSIKRAUSTĖ IŠ ANGLIJOS

Londonas, Angl., geg. 29. — Sovietų Konsulato nariai uždarė konsulatą Londone ir iškeliavo į Berlyną su savo šeimynomis. Ambasados oficialai ir pirklybos įstaigos nariai pasiliko dar ant savaitės, kad tinkamai užbaigt visus reikalus. Visi diplomatiški ryšiai tarp Anglijos ir Rusijos pertraukti iš priežasties kratos padarytos Arcos Ltd. kambariuose, kuomet rasta dokumentai aiškiai įrodanti sovietų in-

trigas ir propagandos skleidimą Anglijoje. Premieras Stanley Baldwin aiškina, kad ryšių pertraukimas neprievės prie karo.

RINKIMAI LENKIJOS

Varšuva, Lenk. — Paskutiniuose Lenkijos rinkimuose, progresyviai ir socialistai įgijo 47 vietas seime, tautininkai 28, socialistai 17, žydai tautininkai 10. Komunistai negavo nė vienos vietos.

MUSSOLINI TURI DARBO ANT 15 METŲ

Roma, It., geg. 28 d. — Premieras Benito Mussolini savo kalboje Atstovų Bute pranešė, kad turis darbo dar ant 15 metų, bet tikisi dar ilgiau užsilikt premiero vietotoje, jei numatys, kad fašistų valdžia to reikalauja. Jis yra pasiryžęs įvyvendint idealią fašistinę valstybę.

ANGLAI SIUNČIA KARI- NIUS LAIVUS Į EGIPTA

London, Angl., geg. 30. — Anglija pasiuntė tris karo laivus į Egiptą savo piliečių apsaugot. Anglai bijosi riaušių, kurios gali iškilt iš egiptiečių neprielankaus atsinešimo link Anglijos kariuomenės oficerų. Anglijos valdžia ruošias pasiųst notą Egipto premieriui, tame reikale.

KINŲ KRIZIS ARTINASI

Washington. — Oficialiai pranešta apie gresiantį krizių Kinų karo padėty. Svetimtaučių gyvybė dideliame pavojuje. Kariška iega turi but pasiūsta į Tientsin ir Peking apgynimui svetimšalių žmonių ir turto. Amerikos kariuomenė daugiausia sukoncentruota prie Peking ir

Tientsin. Suv. Valstijų valdžia mano siust daugiau kariuomenės į Kinus. Japonija sulig pranešimų, pasiuntė dar 2000 savo kareivių į Kinų šiaurę.

AGITAVO PRIEŠ AMERIKOS VALDŽIA

New York. — Mathew Woll Amerikos Darbo Federacijos vice-pirmninkas paskelbė, kad sužinota apie komunistų agitavimą prieš Suv. Valstijų valdžios surėdymą. Visa darbuotė buvo vedama per Anglijoje esančią Rusijos sovietų prekybos organizaciją Arcos Ltd. Buvusis Rusijos atstovas Litvinof užgina teisingumą užmetimų, bet faktai kalba už save.

ATMINTIES DIENA

Pereitą pirmadienį 30 geg. Suv. Valstijos iškilmingai apvaikščiojo mirusiųjų atminties dieną. Visi miestai ir miesteliai papuošė tautinėmis vėliavomis savo namus, įvairius paminklus ir mirusių kareivių kapus. Visi kapai buvo papuošti vėliavom ir gėlėm. Prie kiekvieno kareivio kapo plėvėsuoja tautinė vėliava. Muzika ir prakalbomis atidavė garbę kritusiems už savo tėvynės garbę, laisvę ir laimę didvyriams.

FAŠISTŲ RIAUŠĖS

New York. — New Yorke paminėjimo mirusių diena pasižymėjo Italijos piliečių riaušėmis. Apie 500 fašistų apsitaisiusių juodais marškiniais demonstravo gatvėm. Būrys priešingų fašizmui ypatų paleido į demonstrantus akmenimis. Iš to iškilo muštynės, kuriose mirtinai buvo nušauti trys žmonės.

AMERIKOS ŽINIOS

Gub. Fuller vartos savo planą Boston, Mass. — Gub. A. Fuller pranešė Sacco ir Vanzetti apgynimo komisijai, kad teisės nedaleidžia jį paskirt specialę komisiją bylos perkratymui. Visos bylos priklauso Teismų jurisdikcijai. Gub. Fuller tame dalyke vartos savo planą.

Geros valios lakunai sugrįžo Mitchel Field, N. Y. — Majoras Herbert A. Dargue Pan-American geros velios oro kelionės su savo drau-

gais sugrįžo iš savo ekspedcijos po pietinę Ameriką. Kelionė jų buvo pasekminga, nors pavojaus iš priežasties nepatogaus oro buvo užtektinai. Dabar jie skraidoja po visą šiaurės Ameriką. Beveik visi žymesni miestai galės matyt du orlaiviu praklekiant pro miestą. Kaip kur jie apsisot ir kalbės apie savo patyrimus.

Radio stočių reguliavimas

Washington. — Federalė Radio stočių komisija išleido įsakymą sulaukyt davimą leidimų operuot radio stotis ir sulaukyt išleistus leidimus laike 60 dienų. Tikslas to sulaukymo operavimo yra prašalint kėblumus tarpe stočių ir duot radio klausytojams geresnį patarnavimą ir aiškesnį perdavimą programų.

Ruošiasi prie konferencijos

Washington. — Prezidento Coolidge užmānyto sumazinimo nuo apsiginklavimo konferencija prasidės 20 birželio Genevoj. Konferencijoje dalyvaus trijų šalių atstovai: Amerikos, Anglijos ir Japonijos. Amerikos atstovai dar nepaskirti, laukiama sugrįžimo Hugh Gibson pradinės Tautų Lygos nusiginklavimo konferencijos, atsibuvusios Genevoj.

Tvanas atsikartoja

New Orleans. — Vanduo upės Atchafalaya išsiveržė abiem pusėm kraštų arti McCrea. Tukstančiai žmonių turėjo apeist savo patoges ir gelbėtis kur galėdami nuo nuskendimo. Daugiausia žmonės spiečiasi į pabėgėlių stotis, kur didelis susikimšimas žmonių grėsia ligų epidemija. Nuostoliai turto milžiniški. Vos spėjama duot pagelbą vieniems, kaip nauji vandens išsiliejimai padidina skaitlių pavargusių.

Miršta metą laiko

Hanley, Ang. — Gydytojai stebisi iš nepaprasto patėmijimo tulo William Price. Jis buvo užsinuodijęs ir mirštantis. Per visą metą jis nesveiksta ir nemiršta.

Lietuvių Labdarybės Draugija rengia milžiniška pikniką Maironio Parke, nedėlioj birželio 5. Prasidės 2 valanda popiet. Bus visokių pamarginimų ir linksmumo. Atsilankykite visi ir paremkite L. D.-jos darbus. Kvietia rengimo komisija ir visa draugija.